

14. 09 2018

№ 4035 19/99-99-13-01-02-14/

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України розглянула Ваше звернення щодо оподаткування допомоги, виплаченої Фондом соціального страхування, та повідомляє таке.

Згідно з частиною третьою ст. 19 Закону України від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (в редакції Закону України від 28 грудня 2014 року № 77-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці») (далі – Закон) особи, які забезпечують себе роботою самостійно (займаються, зокрема, підприємницькою діяльністю, пов'язаною з одержанням доходу безпосередньо від цієї діяльності), мають право на матеріальне забезпечення та соціальні послуги відповідно до Закону за умови сплати страхових внесків до Фонду соціального страхування України (далі – Фонд) згідно із Законом.

Статтею 20 Закону встановлено види матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Зокрема, за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності надається такий вид матеріального забезпечення, як допомога по тимчасовій непрацездатності.

Відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, врегульовано Податковим кодексом України (далі – ПКУ).

Оподаткування доходів фізичних осіб – підприємців визначено главою 1 розділу XIV ПКУ.

Доходом фізичної особи – підприємця є доходи, отримані виключно від здійснення підприємницької діяльності.

Підпунктом 4 п. 292.11 ст. 292 ПКУ передбачено, що до складу доходу фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку, визначеного ст. 292 ПКУ, не включаються, зокрема, суми коштів цільового призначення, що надійшли від фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Отже, дохід у вигляді матеріального забезпечення (допомоги по тимчасовій непрацездатності), який виплачується Фондом, не включається до доходу фізичної особи – підприємця, проте оподатковується за загальними правилами, встановленими ПКУ для платників податків – фізичних осіб.

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб податком на доходи фізичних осіб регламентується розділом IV ПКУ, відповідно до п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 якого передбачено винятки, за якими отримані доходи платника податку не включаються до його загального місячного (річного) оподатковуваного доходу.

Однак слід зауважити, що винятки, передбачені п.п. 165.1.1 п. 165.1 ст. 165 ПКУ, не поширюються на виплату заробітної плати, грошової (вихідної) допомоги при виході на пенсію (у відставку) та виплату, пов'язану з тимчасовою втратою працездатності.

Разом з тим об'єктом оподаткування військовим збором є доходи, визначені ст. 163 ПКУ (примітка 1 п.п. 1.2 п. 16 підрозділу 10 розділу XX ПКУ).

Відповідно до п. 163.1 ст. 163 ПКУ об'єктом оподаткування є загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, до якого включаються інші доходи, крім зазначених у ст. 165 ПКУ.

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного приміткою 1 п.п. 1.2 п. 16 підрозділу 10 розділу XX ПКУ (примітка 1 п.п. 1.3 п. 16 підрозділу 10 розділу XX ПКУ).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) податку на доходи фізичних осіб та військового збору до бюджету здійснюються податковим агентом у порядку, встановленому ст. 168 ПКУ.

Підпунктом 14.1.180 п. 14.1 ст. 14 ПКУ визначено, що податковий агент щодо податку на доходи фізичних осіб – це юридична особа, самозайнята особа тощо, яка незалежно від організаційно-правового статусу та способу оподаткування іншими податками та/або форми нарахування (виплати, надання) зобов'язана нараховувати, утримувати та сплачувати податок, використовуючи ставку податку 18 відс., визначену ст. 167 ПКУ (п.п. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 ПКУ), до бюджету від імені та за рахунок фізичної особи з доходів, що виплачуються такій особі (ознака бюджетного платежу 11010400 «Податок на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку інших ніж заробітна плата»).

Отже, допомога по тимчасовій непрацездатності, нарахована (виплачена) фізичній особі – підприємцю Фондом, є об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб та військовим збором, а Фонд є податковим агентом щодо такого доходу.

Сума допомоги по тимчасовій непрацездатності відображається податковим агентом у податковому розрахунку за формою 1ДФ під ознакою – «127».

Відповідно п. 52.2 ст. 52 ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.